

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Acta 02/2020-21

Nucli Paulo Freire (21 d'octubre de 2020)

Assistents: Sebas Parra, Pere Soler, Mon Marquès, Joan Colomer, Josep Miquel Paluadàrias, Miquel Blanch, Benet Salellas, Javier Uriarte i Xavier Besalú.

Lloc: Aula 251 de la Facultat d'Educació i Psicologia, que va garantir la distància entre tots els participants.

Cercle de Lectura: “Per fer una truita cal trencar els ous”, de Benet Salellas, publicat al número 29 de rizoma freireà

Comencem agraint la presència i la participació de l'autor de l'article, Benet Salellas, que tot seguit fa una primera intervenció breu per assenyalar-ne alguns dels elements que considera rellevants:

- El conflicte com a motor de canvi; la desobediència civil com a eina de canvi.
- La tradició, el pòsit, que hi ha al nostre país de desobediència civil com a eina política.
- Comunitarisme: com el procés, especialment l'1-O, va servir per construir comunitat.

A continuació intervenen gairebé tots els presents, que valoren molt positivament el contingut de l'article i fan les seves aportacions:

- Una referència al llibre d'Engler i Engler, “Manual de desobediència civil” (Edicions Saldonar): “la lluita no violenta no vol dir anar amb el lliri a la mà”, sinó que és una eina de confrontació, un mètode de disrupció en la lluita política.
- Una referència a Milani, el seu llibre “L'obediència ja no és una virtut”; i a Jaume Botey, que més d'una vegada va glossar la importància de la desobediència en la lluita política.
- Els límits de la no violència i del pacifisme.
- L'impacte de la repressió i la por en la ciutadania.
- La combinació de mobilització popular i desobediència institucional, que planteja l'article.
- L'ocultació del tema econòmic: per construir estructures d'estat calen uns pilars materials, i un d'ells és l'economia i la banca...

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

- L'1-O molta gent es va empoderar perquè hi havia un objectiu clar. Després la mobilització decau.
- Tradicionalment, les vagues obreres eren un mètode eficaç per posar en crisi el sistema capitalista; ara sembla que no. Avui qui posa en crisi el sistema són els exclosos, els qui viuen als marges, més que la classe treballadora...
- És suficient la desobediència civil per posar en qüestió el sistema? Probablement, com en totes les revolucions del passat, caldrà un determinat nivell de violència...
- Efectivament, el procés i l'1-O han generat comunitat.
- Es compara la contestació per part dels joves en temps d'en Franco i en l'actualitat, tot i que els contextos són molt diferents. No és veritat que els joves d'avui estiguin apalancats i passius. Hi ha molts joves, estudiants o no, mobilitzats. En general, no tenen la culpa de la situació.
- L'article té un deix optimista que contrasta amb l'ofensiva desactivadora que s'ha viscut aquests darrers temps.
- L'educació té a veure amb conflicte. Deia Quim Franch que l'educació és un procés de resolució de conflictes. Es pot analitzar el procés des d'aquesta perspectiva?
- L'empoderament comunitari ha estat real; en canvi, és més dubtós en el cas de les organitzacions i a nivell individual.
- La pandèmia ha suposat un vertader procés de desempoderament. La pandèmia ha afectat molt l'eix social; potser també l'eix nacional.
- L'empoderament hauria de suposar una redistribució del poder: perquè algú en guanyi, d'altres n'han de perdre.

Arran de totes aquestes intervencions, en Benet ha parlat dues vegades més. Entre altres coses ha dit:

- L'article no aborda les qüestions estructurals, de caire econòmic, i relacionades amb el poder.
- Es podria mesurar l'impacte econòmic del procés, pel nivell de por que han tingut determinades elits.
- La violència és ben rebuda sovint quan l'exerceixen els nostres, però mal rebuda quan l'exerceixen els altres. Del que es tracta, en tot cas, és de generar conflicte, i això també ho pot fer la no violència.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

- La referència al comunitarisme és a la capacitat d'autoorganització popular al marge de les institucions. En canvi, quan es parla de cohesió social, les institucions hi solen tenir un paper.
- Plantejar que el subjecte de canvi és la classe treballadora clàssica avui ja no és cert en la societat postfordista.
- Per què tants veïns justifiquen la repressió contra el moviment independentista? Podria ser que l'independentisme hagi generat poca empatia amb els que no ho són? Si volem que Catalunya sigui un sol poble, aquesta és una dada que cal tenir present.

Hi ha hagut una altra ronda d'intervencions, molt més breu que l'anterior, vista l'hora:

- El debat sobre la violència, els seus límits i les seves potencialitats...
- Qui és el subjecte del canvi? Semblaria que són els qui surten de l'ordre establert...
- Com, des de l'educació, hem de contribuir a l'empoderament de la ciutadania? Quin missatge podríem donar des del Nucli?
- Hi ha condicions per a la república: el debat sobre la monarquia ho ha posat damunt la taula.
- Caldria parlar a fons de l'adoctrinament; des de l'educació el que hem de fer és fomentar l'esperit crític, el contrast d'idees...
- La disrupció demana sacrificis personals... i no sé si hi estaríem disposats...

A les 19,40 hem donat per acabat el Cercle de Lectura. Hem dedicat els darrers 20 minuts a resoldre algunes qüestions pendents.

Presentació de *rizoma freireà 29*, “Educació popular i procés d'autodeterminació”

Amb la col·laboració de tothom, especialment d'en Miquel i en Pere, ja tenim a punt l'acte de presentació per al dilluns, dia 2 de novembre. Entre tots, hem fet una àmplia difusió del cartell.

L'aforament de l'aula magna de la Casa de Cultura, amb la pandèmia, és de 70 persones. Hem quedat que reservariem les 2 primeres files per als protagonistes de la taula rodona i els convidats, de manera que l'aforament real quedaria en 60 persones.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Tots els que puguem, procurarem ser a la Casa de Cultura a les 19 hores, mitja hora abans de començar l'acte. Així podrem preparar bé les coses i prendre nota del nom i telèfon dels assistents (en Miquel prepararà els fulls on fer el llistat).

En Sebas Parra serà l'encarregat d'anunciar l'acte a la concentració dels dilluns de Girona Vota, si és que aquell dia ja s'han tornat a fer (aquestes dues setmanes s'han suspès les concentracions pel coronavirus). En Xavier ho ha fet saber a en Martí Nadal, de Girona Vota, que s'ha compromès a proposar-ho als organitzadors.

En Pere explica que ja ha quedat amb un tècnic de la UdG per fer la retransmissió de l'acte en streaming. La infraestructura la posa la Casa de Cultura. Caldrà pagar els serveis d'aquest tècnic.

Finalment, quedem que, com a mostra d'agraïment als qui participaran en la taula rodona, els donarem un exemplar dels *50 anys de la Pedagogia de l'oprimit*, que vam editar el curs passat. En Pere els recollirà de l'Espai Paulo Freire.

Presentació de *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines*, de Mai Garcia Breton i Sebas Parra

La presentació s'ha d'ajornar i no es podrà fer en les dates que havíem previst en la reunió de setembre. Resulta que el llibre tindrà més de 400 pàgines i encara està en procés de maquetació. Tot i això, tal i com havíem quedat, es farà una roda de premsa a Torre Alfons XII i al local de l'Associació de Veïns de Salt d'aleshores. La presentació al Centre Cívic Font de la Pólvora/Vilaroja no sabem si s'hi podrà fer, ja que, arran de la pandèmia, s'han suspès tota mena d'actes en els Centres Cívics. Si aquesta restricció s'aixeca, en Miquel farà les gestions oportunes. També es faran, quan siguin possibles, les presentacions a Salt i a la Facultat d'Educació i Psicologia.

En tot cas, en Sebas es compromet a fer-nos arribar, al més aviat possible, la nova proposta de calendari d'aquestes presentacions.

Publicació d'articles del Nucli Paulo Freire al *Diari de l'educació*

Definitivament, la Pili Turon ha deixat el Diari de Girona i, doncs, ja no serà possible la col·laboració amb el Suplement Aula, que probablement deixarà de publicar-se.

En Josep Miquel ha fet la gestió amb Víctor Saura, responsable del Diari de l'Educació (<https://diarieducacio.cat/>), que ha acceptat la nostra proposta de fer periòdicament un article per al Diari (en principi, mensualment), però no de tenir un blog propi dins del Diari. Aquesta és la resposta que ens ha reenviat en Josep Miquel:

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Disculpa, tens raó, el vaig llegir i se'm va passar contestar. Encantats naturalment de comptar amb la vostra col·laboració. Un article mensual no té cap complicació, obrir un blog específic ja em costa una mica més... té un procés més lent i després hi ha el risc que allò sigui flor d'un dia (ens ha passat diversos cops, perquè la gent comença amb molta empenta i després ja se sap), això ho hauríem de parlar si de cas.

Et passo unes 'normes d'edició' que em faciliten molt la vida i les passo sempre a les persones que em proposen articles. Si els vostres es poden ajustar a això (fins allà on sigui possible, som flexibles), doncs molt millor.

1) L'article ha d'arribar amb un títol i una **entradeta de 3-4 línies màxim**. L'entradeta pot recollir la idea principal de l'article o pot ser l'inici de l'article sempre que tingui un sentit per ella mateixa.

2) L'arxiu de l'article ha de ser **word**, no pdf.

3) Es recomana una **extensió d'entre 1 i 2 fulls** de word. Pot ser més llarg, però només per motius molt excepcionals hauria de superar els 3 fulls.

4) És convenient que abans d'enviar l'article el passis per un **corrector de català**.
Recomano <https://www.softcatala.org/>

5) Si ets un/a autor/a que no has publicat abans cap altre article, necessito que em facilitis: una **foto teva**, un parell de línies de **descripció biogràfica/professional, compte de twitter** i/o web si en tens

6) Si és possible, envia'm una **foto/il·lustració horitzontal** que acompanyi l'article. De vegades és difícil trobar-ne i em passo molt de temps buscant fotos. Tampoc és imprescindible, si no la trobes la busco jo.

7) Un cop estigui publicat, **ajudeu-nos amb la difusió!** Utilitzeu tots els canals que tingueu a l'abast (xarxes socials, mails, whatsapp, etc.)

Quedem que a la reunió de novembre farem el calendari de col·laboracions per a tot el curs i el farem arribar a en Víctor Saura. Tal i com ja havíem parlat, demanem a en Mon si pot preparar el primer article (amb posterioritat, ens ha fet saber que el farà sobre Josep Pallach) i així ja el podríem enviar aquest mateix mes de novembre...

Altres

Arran del diàleg entorn de l'article d'en Benet Salellas ha quedat damunt la taula un tema que ens toca de ple i que ha plantejat en Sebas: com des de l'educació podem contribuir a aquest procés d'empoderament de la ciutadania? Quin hauria de ser la posició i el missatge que el Nucli Paulo Freire hauria de vehicular sobre lluita no violenta, desobediència civil i, en definitiva, alfabetització política? Quedem que aquest serà un dels temes a tractar a la reunió del mes de novembre.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona

Facultat d'Educació i Psicologia

Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA

Tel. 972 418027

nuclipaulofreire@udg.edu

www.udg.edu/nuclipaulofreire

No hem tingut temps de parlar dels documentals de tema educatiu. Ho farem també a la reunió de novembre. En Sebas n'ha parlat amb en Juli Suárez, tal i com vam quedar i, a partir de la seva resposta i de l'evolució de la pandèmia, haurem de veure què fem...

PROPERA REUNIÓ:

**dimecres, 18 de novembre, a les 18,00 hores
a l'aula 251 de la Facultat d'Educació i Psicologia**